

MESYUARAT KEDUA, PENGGAJ KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2021

HARI ISNIN : 22 NOVEMBER 2021

**JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 9, 12 HINGGA NO. 45)**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN BAGI JAWAPAN LISAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT, PARLIMEN KE-14
(DEWAN RAKYAT)

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATO' SRI HASAN BIN ARIFIN
[ROMPIN]
TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATO' SRI HASAN BIN ARIFIN [ROMPIN] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan pengeluaran biodiesel bagi tahun 2019, 2020, dan sehingga 2021. Apakah inisiatif Kementerian untuk menggalakkan penggunaan biodiesel dalam negara dan nyatakan jumlah eksport biodiesel negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi tahun 2019, pengeluaran biodiesel sawit adalah sebanyak 1.42 juta tan. Nilai eksport biodiesel sawit bagi tahun tersebut adalah sebanyak 610 ribu tan atau RM1.60 bilion.

Bagi tahun 2020, pengeluaran biodiesel sawit adalah sebanyak 906 ribu tan. Nilai eksport biodiesel sawit bagi tahun tersebut adalah sebanyak 379 ribu tan atau RM1.35 bilion.

Bagi tempoh Januari sehingga September 2021 pula, pengeluaran biodiesel sawit adalah sebanyak 691 ribu tan. Nilai eksport biodiesel sawit bagi tempoh tersebut adalah sebanyak 273 ribu tan atau RM1.37 bilion.

Antara inisiatif Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi (KPPK) untuk menggalakkan penggunaan biodiesel dalam negara adalah seperti berikut:

SOALAN NO : 9

- a) melaksanakan Program Biodiesel B7¹ untuk sektor industri secara mandatori di seluruh Malaysia bermula 1 Julai 2019;
- b) melaksanakan Program Biodiesel B10² untuk sektor pengangkutan secara mandatori di seluruh Malaysia bermula 1 Februari 2019;
- c) melaksanakan Program Biodiesel B20³ untuk sektor pengangkutan secara berfasa di Langkawi, Labuan dan Sarawak masing-masing pada 1 Januari 2020, 15 Januari 2020 dan 1 September 2020. Program ini seterusnya akan diperluas ke Sabah dan Semenanjung;
- d) menggiatkan usaha-usaha kerjasama dengan agensi-agensi Kerajaan dan syarikat-syarikat swasta dalam melaksanakan ujian lapangan dan program penggunaan adunan biodiesel lebih tinggi; dan
- e) meningkatkan program-program komunikasi, pendidikan dan kesedaran awam bagi membina sokongan pengguna terhadap biodiesel sebagai sumber tenaga alternatif.

Sekian, terima kasih.

¹ B7 – Adunan 7% biodiesel sawit dengan 93% diesel petroleum

² B10 – Adunan 10% biodiesel sawit dengan 90% diesel petroleum

³ B20 – Adunan 20% biodiesel sawit dengan 80% diesel petroleum

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN WONG CHEN [SUBANG]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

Tuan Wong Chen [Subang] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan :-

- (a) perincian sistem cukai karbon; dan
- (b) bilakah sistem ini akan dilaksanakan, memandangkan Perdana Menteri telah mengumumkan sistem cukai karbon ini dalam ucapan Rancangan Malaysia ke-12 beliau.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semasa mengumumkan mengenai Rancangan Malaysia Ke-12 di Parlimen, YAB Perdana Menteri telah menyatakan bahawa kerajaan akan memperkenalkan instrumen ekonomi seperti mekanisme penetapan harga karbon atau '*carbon pricing mechanism*'.
2. Untuk makluman, cukai karbon merupakan salah satu inisiatif di bawah mekanisme '*carbon pricing*' selain daripada *emission trading scheme* (ETS).

3. Cukai karbon akan dilaksanakan oleh Kementerian Kewangan. Selain itu, Mesyuarat Maslis Tindakan Perubahan Iklim Malaysia (MyCAC Bil 2/2021) pada 11 Oktober 2021 juga telah bersetuju dengan pembangunan Pasaran Karbon Sukarela (Voluntary Carbon Market-VCM) Domestik sebagai peralihan kepada skim Perdagangan Karbon Peringkat Domestik atau *Domestic Emission Trading Scheme* (DETS) yang akan dilaksanakan oleh KASA dengan kerjasama Kementerian Kewangan dan Bursa Malaysia. Pelaksanaan skim ini akan melibatkan pembangunan platform tunggal bagi transaksi kredit karbon di peringkat domestik. Pihak swasta boleh memanfaatkan DETS bagi melaksanakan urusan niaga kredit karbon di peringkat domestik berbanding di pasaran antarabangsa yang mempunyai kos transaksi yang tinggi dan keperluan teknikal yang lebih ketat. Kerajaan menjangkakan dengan pelaksanaan mekanisme *carbon pricing* seperti DETS oleh Malaysia akan meningkatkan keupayaan pemain industri dalam menghasilkan produk dan perkhidmatan yang mampu berdaya saing di peringkat antarabangsa.

4. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perincian mengenai pelaksanaan cukai karbon akan dimaklumkan oleh Kementerian Kewangan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT, PARLIMEN KE-14
DEWAN RAKYAT**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' DR. MOHD KHAIRUDDIN BIN AMAN
RAZALI [KUALA NERUS]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATO' DR. MOHD KHAIRUDDIN BIN AMAN RAZALI [KUALA NERUS] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan tindakan Kerajaan untuk merealisasikan konsep wakaf sebagai strategi mempelbagaikan sumber kewangan untuk membiayai perniagaan dan meningkatkan ekuiti Bumiputera di negara ini.

JAWAPAN

**YB SENATOR TUAN HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang Dipertua,

1. Pelan Induk Wakaf Nasional (PIWN) dibangunkan bertujuan bagi merealisasikan potensi wakaf dan dirumus selari dengan Wawasan Kemakmuran Bersama dan Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12). PIWN antara lain bermatlamat bagi membina serta memperkasa keupayaan pihak berkepentingan secara inklusif dan berkesan dengan memfokuskan kepada sumber manusia, teknologi, standard dan amalan terbaik. Ini termasuk menjadikan wakaf sebagai sumber kewangan untuk membiayai perniagaan dan meningkatkan ekuiti Bumiputera di negara ini.

2. Sebagai langkah permulaan ke arah merealisasikan perkara ini, sektor pembangunan ekonomi dijadikan sebagai salah satu sektor agihan di Yayasan Waqaf Malaysia, bertujuan memperhebatkan lagi penjanaaan dana wakaf yang akhirnya akan memberi manfaat kepada pelbagai pihak. Bermula tahun 2022, inisiatif-inisiatif berikut akan dilaksanakan dengan penglibatan Majlis Agama Islam Negeri, iaitu:

- (a) Wakaf Pertanian atau WATANI melalui kerjasama antara Yayasan Waqaf Malaysia dengan Majlis Agama Islam Negeri Sembilan. Program ini akan memberi manfaat kepada golongan yang hilang pekerjaan, asnaf, OKU, penganggur, B40 dan pelajar lepasan TVET. Selain golongan di atas, usahawan PKS juga akan dilantik bagi membantu mengkomersilkan produk industri hiliran.
- (b) Wakaf Halal PKS melalui kerjasama antara Yayasan Waqaf Malaysia dan Halal Development Corporation Berhad (HDC) di mana menerusi kerjasama ini, Yayasan Waqaf Malaysia akan menjana dana wakaf untuk dijadikan sebagai pinjaman Qardhul Hasan kepada usahawan PKS dari golongan B40 dan golongan asnaf bagi membantu mengembangkan perniagaan mereka.
- (c) Wakaf Armalah melalui penubuhan Tabung Cakna Wakaf Armalah yang akan dimanfaatkan oleh golongan armalah (iaitu ibu tunggal dan janda untuk memulakan perniagaan).

3. Sebagai makluman Yang Berhormat juga, Yayasan Waqaf Malaysia dengan menggunakan Dana Manfaat Wakaf telah membantu menyediakan modal perniagaan kepada 10 usahawan asnaf yang telah dikenal pasti di Wilayah Persekutuan dengan kerjasama Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU
(KOTA RAJA)**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021(ISNIN)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan apakah Kementerian bercadang untuk menggantikan kapal-kapal perang TLDM yang telah usang memandangkan operasi untuk mengawal EEZ (Exclusive Economic Zone) perlu dipertingkatkan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sebahagian kapal-kapal perang Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) telah menjangkau usia melebihi 25 tahun perkhidmatan. Bagi usaha untuk menggantikan kapal-kapal berkenaan, program Transformasi TLDM 15ke5 diwujudkan sebagai garis panduan perancangan pembangunan keupayaan TLDM jangka panjang.

Program ini mensasarkan sebanyak 5 kelas kapal dan perolehan sebanyak 55 buah kapal perang TLDM yang baharu secara berperingkat bermula 2015 hingga 2050. 5 kelas kapal tersebut merangkumi Kapal Kombatan Persisir (LCS), Kapal Misi Persisir (LMS), Kapal Ronda Generasi Baharu (NGPV), Kapal Bantuan Pelbagai Misi (MRSS) dan Kapal Selam. Manakala, kapal-kapal perang TLDM yang telah usang akan dilupuskan secara berperingkat apabila kapal-kapal baharu ini memasuki inventori TLDM.

Setakat ini, 3 dari 4 buah LMS telah diterima sementara sebuah lagi dijangka akan diterima pada Disember tahun ini. Bagi projek LCS pula, Kerajaan sedang menentukan hala tuju baharu bagi meneruskan kerja-kerja pembinaan kapal berkenaan.

Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2021**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI DR. SHAMSUL ANUAR BIN HAJI
NASARAH [LENGGONG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATUK SERI DR. SHAMSUL ANUAR BIN HAJI NASARAH [LENGGONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah terdapat perancangan bagi mengkaji semula had pendapatan garis kemiskinan terkini dalam usaha membangunkan semula sosioekonomi rakyat dalam fasa endemik dan bertepatan dengan kadar pengangguran terkini.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan akan mengemas kini klasifikasi pendapatan dan PGK pada tahun 2022 serentak dengan Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES & BA) 2022. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, HIES & BA dijalankan dua kali dalam tempoh setiap lima tahun.

2. PGK adalah merujuk kepada jumlah pendapatan bulanan isi rumah yang diperlukan untuk memenuhi keperluan minimum makanan dan bukan makanan bagi membolehkan setiap ahli isi rumah menjalani kehidupan yang sihat dan aktif. PGK yang terkini dikemas kini iaitu pada tahun 2019 menggunakan metodologi PGK 2019 mengambilkira konsep kos keperluan asas dalam pemilihan barangan makanan dan bukan makanan. Pengukuran PGK makanan adalah berdasarkan konsep optimum minimum manakala PGK bukan makanan berdasarkan 146 barangan dan perkhidmatan asas. PGK mengambilkira peningkatan kualiti hidup dan corak perbelanjaan oleh kumpulan isi rumah berpendapatan 20 peratus terendah (B20). PGK 2019 juga menunjukkan perubahan harga semasa bagi barangan dan perkhidmatan.

3. Untuk melengkapi PGK, Kerajaan telahpun menggunakan Indeks Kemiskinan Pelbagai Dimensi (MPI) bagi mengukur kemiskinan dari pelbagai dimensi. Pada masa ini, MPI merangkumi 4 dimensi iaitu kewangan, pendidikan, kesihatan dan taraf hidup yang merangkumi 11 indikator. Dimensi dan indikator ini akan diperluas agar lebih komprehensif untuk mengukur kemiskinan pelbagai dimensi dengan lebih baik termasuk untuk mengambil kira ketersediaan jalur lebar dan peranti digital. Kaedah mengukur kemiskinan akan terus ditambah baik dalam memastikan keberkesanan inisiatif pembasmian kemiskinan dalam RMKe-12.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH [LEDANG]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 [ISNIN]

SOALAN

TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH [LEDANG] minta **MENTERI ALAM
SEKITAR DAN AIR** menyatakan :-

(a) perincian 13 projek sambungan dan dua projek baharu di bawah peruntukan RM1.3 bilion bagi usaha projek tebatan banjir, pemuliharaan sungai serta hakisan pantai di negeri Johor; dan

(b) tindakan penyelenggaraan secara cekap dan berkesan dalam menangani isu banjir kilat di negeri Johor.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, status terkini 13 projek sambungan bagi tebatan banjir dan pemuliharaan sungai serta hakisan pantai di Negeri Johor adalah seperti berikut;

- i. 3 projek telah siap;
- ii. 5 projek dalam peringkat pelaksanaan;
- iii. 4 projek dalam pra-pelaksanaan iaitu rekabentuk terperinci atau kerja ukur; dan
- iv. 1 projek kajian dalam peringkat pra-pelaksanaan iaitu perolehan data ukur.

2. Manakala, kedua-dua projek baharu pula dalam peringkat pra-pelaksanaan iaitu perolehan data ukur dan rekabentuk terperinci.
3. Berdasarkan Jadual Kesembilan, Senarai II - Senarai Negeri, Perlembagaan Persekutuan menetapkan sungai adalah di bawah tanggungjawab Kerajaan Negeri. Manakala berdasarkan Akta Jalan, Parit dan Bangunan 1974 (Akta 133), tanggungjawab untuk membina dan menyenggara parit adalah di bawah Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Selain itu, keputusan Jemaah Menteri tahun 1996 telah menggariskan pembahagian tanggungjawab di antara Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan juga JPS iaitu semua sistem saliran dalaman iaitu sistem saliran buatan adalah di bawah tanggungjawab PBT manakala sistem saliran asalnya semulajadi iaitu sungai dan anak sungai adalah di bawah JPS.
4. Walau bagaimanapun, KASA telah mengambil inisiatif untuk membantu Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dengan menyalurkan peruntukan sebanyak RM550 ribu di bawah Program Pemuliharaan Sungai Untuk Mengurangkan Risiko Banjir Pelbagai Negeri pada tahun 2021 manakala di bawah Inisiatif Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi (PEMERKASA) bagi skop projek yang sama, sebanyak RM8.3 juta telah diperuntukkan bagi Negeri Johor.
5. Bagi menangani isu banjir kilat di Negeri Johor, Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) melalui Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) telah menyalurkan peruntukan sebanyak RM3.76 juta pada tahun 2021 bagi Kerja-Kerja Penyelenggaraan Kolam-Kolam Takungan Banjir di Negeri Johor.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT, PARLIMEN KE-14
DEWAN RAKYAT**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SERI HAJI IDRIS BIN JUSOH [BESUT]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATO' SERI HAJI IDRIS BIN JUSOH [BESUT] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah-langkah utama yang akan diperkenalkan Kerajaan dalam memperluaskan lagi konsep wakaf sebagai salah satu instrumen penjanaan ekonomi umat Islam dalam negara.

JAWAPAN

**YB SENATOR TUAN HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang Dipertua,

1. Dalam dokumen Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) yang telah dilancarkan pada 27 September 2021, terdapat sepuluh strategi yang melibatkan peranan wakaf yang meliputi pelbagai aspek seperti menggalakkan sistem kewangan yang mampan dan inklusif serta memanfaatkan sepenuhnya tanah rizab melayu dan instrumen wakaf.
2. Menerusi Pelan Pemerkasaan Pengurusan Wakaf yang diumumkan dalam Belanjawan 2021, terdapat beberapa inisiatif wakaf yang telah diwujudkan oleh Kerajaan Persekutuan melalui Jabatan Wakaf, Zakat dan Haji (JAWHAR), Yayasan Waqaf Malaysia bersama dengan Majlis-majlis Agama Islam Negeri ke arah menjadikan wakaf sebagai salah satu instrumen penjana ekonomi umat Islam dalam negara. Antaranya adalah penyediaan Pelan Induk Wakaf Nasional (PIWN) yang akan menjadi dokumen rujukan pengurusan serta pembangunan wakaf di Malaysia dan juga pewujudan Dana Wakaf Nasional.
3. Selain daripada memperkasakan dana wakaf sedia ada, Yayasan Waqaf Malaysia dengan kerjasama institusi kewangan juga telah mewujudkan produk pelaburan unit amanah yang disinergikan dengan elemen wakaf yang manfaatnya kelak akan diagihkan kepada sektor kesihatan, pendidikan, pembangunan ekonomi dan alam sekitar, iaitu:
 - (a) Dana Kenanga Waqf Al-Ihsan kerjasama dengan Kenanga Investors Berhad; dan
 - (b) Dana Maybank Mixed Assets-i Waqf kerjasama dengan Maybank Asset Management.

Insya-Allah, akan ada beberapa produk seumpama ini akan diperkenalkan bagi memberi peluang yang lebih luas kepada masyarakat untuk berwakaf sekaligus lebih banyak aset-aset wakaf dapat diwujudkan.

4. Selain itu, tanpa menidakkan peranan Majlis Agama Islam Negeri sebagai pemegang amanah tunggal harta wakaf di setiap negeri, Yayasan Waqaf Malaysia juga sedang dan akan:

- (a) merencana pelbagai pendekatan bagi membangunkan aset hartanah wakaf agar setanding dengan arus pembangunan ekonomi;
- (b) mewujudkan kaedah pendanaan wakaf melalui inovasi baharu yang lebih kontemporari yang mampu mengembangkan dana wakaf. Contohnya, Sukuk Wakaf, Wakaf REITs, Saham Wakaf, Wakaf Dividen dan sebagainya; dan
- (c) menerokai mekanisme pelaburan jangka panjang yang lain ke arah mengoptimumkan penggemblengan aset wakaf tanpa mengharapkan bantuan dana lain menerusi kaedah pelaburan yang strategik. Pelaburan yang dibuat juga tidak hanya tertumpu kepada deposit atau peletakan tunai di mana-mana akaun pelaburan, tetapi boleh diterjemahkan kepada pelaburan hartanah, pertanian, peladangan dan lain-lain yang bersesuaian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : PUAN YEO BEE YIN [BAKRI]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

PUAN YEO BEE YIN [BAKRI] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** untuk menyatakan status terkini *Circular Economy Roadmap* (CER).

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

1. Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) sedang membangunkan Rangka Kerja Pelestarian Plastik seperti yang terkandung dalam dokumen *Malaysia Plastics Sustainability Roadmap (Roadmap)*, 2021-2030.
2. *Roadmap* ini berperanan sebagai panduan kepada semua pemegang taruh dalam memastikan kelestarian plastik di sepanjang rantai nilai, berteraskan konsep ekonomi kitaran dan prinsip kitaran hayat. *Objektif* pelaksanaan *Roadmap* ini adalah untuk menangani pencemaran plastik secara mampan dalam memastikan kemakmuran ekonomi, kesihatan dan kesejahteraan sosial negara.
3. Selari dengan Rancangan Malaysia ke-12 (RMKe-12), *Roadmap* ini juga merupakan salah satu daripada pelan tindakan di bawah Pelan Hala Tuju Malaysia ke arah Sifar Plastik Sekali Guna, 2018 – 2030 yang telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 2018. Ia juga sebagai pelengkap kepada inisiatif ekonomi kitaran sisa pepejal yang sedang

dibangunkan oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT).

4. Rangka kerja tersebut akan dilaksanakan menggunakan pelbagai mekanisme, antaranya adalah *Extended Producer Responsibility* (EPR) di mana pengeluar produk bertanggungjawab dalam memastikan *material* plastik sentiasa di dalam kitaran tertutup (*closed-loop*). Usaha ini tidak hanya tertumpu kepada sisa hiliran (*downstream*), malah dan akan diperluaskan ke peringkat hulu (*upstream*) contohnya seperti rekabentuk bahan pembungkus plastik yang lebih mesra alam dan mudah dikitar semula. Pelaksanaan EPR adalah secara berfasa, bermula dengan inisiasi pada tahun 2021 bagi memastikan kesemua pemegang taruh dapat dilibatkan dan ekosistem yang lengkap dapat diwujudkan. EPR secara sukarela akan dilaksanakan mulai pada 2023 – 2025 dan beralih kepada pelaksanaan EPR secara mandatori selewat-lewatnya pada tahun 2026. Bagi membolehkan EPR mandatori dilaksanakan, kerangka perundangan EPR akan dibangunkan antara tahun 2022 – 2024 sebagai mekanisme pengurusan dan pemantauan EPR. Kerangka perundangan ini akan dibangunkan berpanduan kepada akta yang sedang berkuatkuasa, seperti Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 (AKAS 1974) dan Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2007.

5. Dalam memastikan kadar penggunaan sumber bahan mentah secara optimum di samping meminimumkan implikasi negatif, konsep ekonomi kitaran perlu dilaksanakan secara menyeluruh dalam industri. Sehubungan itu, *Roadmap* ini digerakkan melalui pendekatan *whole-of-nation* yang melibatkan kerajaan persekutuan dan negeri, pemain industri, akademik, badan bukan kerajaan dan masyarakat awam sejajar dengan matlamat *United Nations Sustainable Development Goals* (SDGs) 2030 dan RMKe-12.

Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KEEMPAT PARLIMEN KE-14

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATUK SERI RICHARD RIOT ANAK JAEM
[SERIAN]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021

SOALAN

DATUK SERI RICHARD RIOT ANAK JAEM [SERIAN] minta
MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI
menyatakan langkah-langkah yang akan diambil bagi membantu
pekebun-pekebun kecil yang mengusahakan tanaman lada untuk
meningkatkan lagi harga komoditi tersebut

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Kementerian sememangnya sentiasa prihatin dan mengambil cakna terhadap perkembangan dan kebajikan pekebun-kebun kecil lada di negara ini terutamanya ketika menghadapi ketidaktentuan harga.

Untuk makluman, harga komoditi lada secara amnya dipengaruhi oleh senario pasaran dan pergerakan harga lada di peringkat global. Dalam hal ini, kenaikan dan penurunan harga lada di pasaran dunia akan turut memberi kesan yang sama terhadap harga lada tempatan.

Justeru, bagi membantu meringankan bebanan para pekebun kecil lada ketika mengusahakan tanaman dan harga yang tidak menentu, Kementerian melalui Lembaga Lada Malaysia (MPB) sedang menyediakan skim bantuan yang dikenali sebagai Skim Tanaman Baharu Lada dan Skim Tanaman Lada Matang di bawah Program Pembangunan Hulu Industri Lada 2021. Skim – skim ini yang meliputi pemberian input pertanian seperti baja, *dolomite*, insentif keratan lada dan tiang sokongan melibatkan peruntukan berjumlah RM5 juta pada tahun 2021. Para pekebun kecil lada juga turut diberi bantuan khidmat nasihat mengenai penanaman lada. Sehingga September 2021, skim-skim ini telah berjaya memanfaatkan seramai 2,234 orang pekebun kecil yang melibatkan keluasan 294.25 hektar.

Pada masa yang sama, bagi membantu mewujudkan keadaan pasaran yang menyokong kenaikan dan penstabilan harga lada pula, Kementerian sedang mengambil langkah-langkah seperti berikut:

- (i) Meningkatkan penggunaan dalam negara melalui pembangunan pelbagai produk baharu berasaskan lada seperti Coarse garlic pepper, Green pepper sambal powder, White pepper salt dan Black pepper salt.
- (ii) Menghasilkan produk berkualiti di bawah program pengeluaran lada berkualiti premium seperti Lada Putih Krim (LPK) dan Lada

Berkualiti Eksport (LBE) yang berharga lebih tinggi berbanding sekiranya mengeluarkan gred lada bahan mentah di peringkat ladang.

- (iii) Meningkatkan eksport melalui penembusan pasaran istimewa dan penjenamaan produk lada tambah nilai dan pasaran lada istimewa di Jepun, Sweden, Korea Selatan, China, Taiwan, Hong Kong, Spain dan lain-lain negara lagi yang mampu membayar harga yang lebih tinggi berbanding harga untuk gred biasa.
- (iv) Menggiatkan aktiviti penjenamaan dan penjualan produk lada tambah nilai MPB melalui anak syarikatnya iaitu Saraspice Sdn. Bhd. bagi tujuan keperluan pasaran tempatan dan luar negeri lebih-lebih lagi pasaran ke Timur Jauh/Asia Timur (*Far East*).
- (v) Memperkukuh kerjasama teknikal dengan negara pengeluar utama melalui International Pepper Community (IPC) untuk meneroka pasaran baharu.

Adalah diharapkan, langkah-langkah yang sedang diambil di atas dapat memacu peningkatan dan penstabilan harga lada.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION BIN
ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN:

DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION BIN ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah-langkah Kerajaan untuk memastikan impak dari keseluruhan peruntukan dana di bawah bantuan sosial Kerajaan benar-benar berkesan dan mencapai matlamat.

JAWAPAN

**YB DATUK DR. ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi memastikan peruntukan dana di bawah bantuan sosial benar-benar memberi impak kepada golongan rentan, kerajaan telah melaksanakan tiga langkah utama iaitu rasionalisasi dan penyelarasan ke atas program-program bantuan sosial sedia ada, kajian semula Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) yang dilaksanakan oleh Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (UPE, JPM) dan menyediakan bantuan bersasar kepada golongan rentan supaya sumber dana kewangan kerajaan dibelanjakan dengan cekap dan berkesan.
2. Melalui pelaksanaan kajian semula PGK 2019 kepada RM2,208 berbanding PGK 2016 yang bernilai RM980, angka kemiskinan di dalam Sistem eKasih telah menunjukkan peningkatan daripada 175,079 kepada 505,714 Ketua Isi Rumah (KIR) berdasarkan maklumat yang dijana pada 15 November 2021. Cakupan yang lebih besar ini membolehkan bantuan bersasar disampaikan kepada golongan yang layak.
3. Selain itu, melalui Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC) Kerajaan sedang melaksanakan pemetaan program bantuan sosial di mana terdapat sebanyak 167 program yang melibatkan 17 agensi pemberi bantuan dijangka dapat disempurnakan pada suku pertama 2022. Langkah rasionalisasi akan dibuat bagi memastikan dana bantuan sosial yang telah diperuntukkan dibelanjakan kepada kumpulan sasar yang tepat dan dapat memberi impak yang dihasratkan.

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2021**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN LUKANISMAN BIN AWANG SAUNI
[SIBUTI]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN LUKANISMAN BIN AWANG SAUNI [SIBUTI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah rangka pelan utama (masterplan) Petronas untuk explorasi minyak dan gas di perairan Sarawak dan apakah jangkaan jumlah simpanan minyak yang masih belum diterokai dan hayat penerokaan minyak di Malaysia.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Dalam usaha memaksimumkan potensi sumber petroleum di luar pesisir pantai Sarawak, PETRONAS telah membangunkan pelan perancangan bersepadu yang mengoptimumkan strategi eksplorasi dan pembangunan dengan keutamaan dalam memastikan pengeluaran minyak dan gas yang mampan.
2. Pelan perancangan bersepadu ini sentiasa dikemaskini dengan mengambil kira sebarang penemuan baharu, teknologi terkini dan maklumat berkenaan sumber petroleum yang tersedia ada.

3. PETRONAS juga mempunyai perancangan untuk pembangunan industri hiliran minyak dan gas. Walau bagaimanapun, perancangan ini perlu diteliti kerana memerlukan pelaburan modal yang tinggi dan aplikasi teknologi khusus daripada pengendali-pengendali aset minyak dan gas, terutamanya dalam pengurusan bahan sisa seperti karbon dioksida (CO₂) dan hidrogen sulfida (H₂S) yang tinggi.
4. Selain daripada rancangan pembangunan, PETRONAS juga sentiasa merancang untuk menggiatkan aktiviti eksplorasi di luar pesisir pantai Sarawak termasuk perairan laut dalam (*deepwater*) bagi mengenal pasti potensi petroleum yang terdapat di kawasan tersebut dan mengurangkan risiko penerokaan. Atas usaha ini, PETRONAS, melalui pelancaran Malaysia Bid Round 2021 (MBR 2021) pada bulan Februari yang lalu telah mempromosikan enam (6) blok di luar pesisir pantai Sarawak, di mana dua (2) daripadanya adalah di kawasan laut dalam. Usaha ini adalah penting dalam memastikan kelestarian pelaburan modal tinggi untuk terus mengembangkan industri hiliran minyak dan gas.
5. Berkenaan jangkaan jumlah simpanan minyak yang masih belum diterokai di Malaysia (*Yet-to-Find resources*), anggaran pada tahun 2020 adalah sebanyak 20 bilion tong minyak setara (Bboe).
6. Berdasarkan rekod PETRONAS pada 1 Januari 2021 dan pengiraan "*Overall Resource Life Index*", anggaran simpanan petroleum semasa di Malaysia dijangka dapat bertahan selama 28 tahun.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA MADIUS TANGAU
[TUARAN]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATUK SERI PANGLIMA MADIUS TANGAU [TUARAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah pelaksanaan setiap cadangan yang terkandung dalam Laporan RCI Mengenai Pendatang Tanpa Izin di Sabah terutama sekali cadangan untuk menggantikan Kad Pengenalan yang ada sekarang kepada yang baru dan bercirikan digital.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berkaitan cadangan pertama Laporan Siasatan Diraja (RCI) Mengenai Pendatang Tanpa Izin di Sabah, pihak Kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Warga Asing di Sabah (JKPWAS) pada 3 Disember 2014.

2. Bagi pelaksanaan cadangan kad pengenalan khas kepada pendatang tanpa izin pula, Mesyuarat JKPWAS pada 12 Mei 2015 telah bersetuju pelaksanaan Pas Residen kepada pendatang asing di Sabah untuk mengelak risiko pemalsuan dokumen. Pas Residen ini kemudiannya

telah ditukar nama kepada Pas Residen Sementara Sabah (PRESS) pada tahun 2016.

3. Pada tahun 2019, PRESS telah ditukar nama kepada Pas Sementara Sabah (PSS) dengan matlamat menggabungkan semua pemegang kad IMM13 yang dikeluarkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia, Kad Burung-burung yang dikeluarkan oleh Jabatan Ketua Menteri dan Kad Banci yang dikeluarkan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN). Walau bagaimanapun, pelaksanaan PSS ini telah dibatalkan pada 22 Januari 2020.

4. Penyelesaian bagi isu pengurusan warga asing di Sabah ini memerlukan kerjasama dan komitmen antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Sabah melibatkan isu penyeragaman dokumen, kewarganegaraan dan rundingan dengan Perwakilan Asing seperti Filipina dan Indonesia. Selain itu, *political will* serta komitmen yang tinggi daripada semua pihak termasuk daripada pemimpin politik, ketua-ketua masyarakat dan kaum adalah perlu dalam mencari persamaan dan kesepakatan bagi menyelesaikan isu ini.

5. Dalam hal ini, hasil libat urus dan penelitian oleh Kerajaan Negeri Sabah ini akan dibincangkan semula dalam JKPWAS-Teknikal yang akan datang sebelum dibentangkan dalam JKPWAS-Induk untuk pengesahan. Selepas itu, JKPWAS-Induk akan mencadangkan mekanisme penyelesaian isu pengurusan warga asing di Sabah untuk persetujuan dan keputusan Sidang Majlis Khas Perjanjian Malaysia 1963 (MKMA63) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SRI HASAN BIN ARIFIN [ROMPIN]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATO' SRI HASAN BIN ARIFIN [ROMPIN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah bentuk kerjasama yang dilakukan bersama Kementerian dan agensi lain yang berkaitan dalam perancangan, penguatkuasaan dan pelaksanaan pembukaan semula persempadanan negara bagi tujuan ke rentas negara dan kemasukan pengembara ke Malaysia.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pembukaan sempadan negara dibuat secara berhati-hati berdasarkan penilaian risiko semasa jangkitan COVID-19 dalam negara oleh pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan mengambil kira maklumat situasi COVID-19 dari negara asal pengembara. Pengurusan pandemik COVID-19 ini dilaksanakan secara *'the whole of government and the whole of nation approach'*.
2. Berkaitan status pertimbangan pembukaan semula sempadan negara, kemasukan warganegara dan warga asing seperti pelajar, diplomat, golongan profesional serta pelabur asing telah pun mula

dibenarkan sejak bulan Jun 2020. Walau bagaimanapun, kebenaran masuk ini adalah tertakluk kepada Prosedur Operasi Standard (SOP) dan syarat-syarat yang telah ditetapkan termasuklah keperluan menjalani kuarantin wajib di pusat-pusat kuarantin yang disediakan termasuk di hotel-hotel yang ditetapkan.

3. Dalam hal berkaitan, Kerajaan sejak 12 Ogos 2021 yang lalu telah pun membenarkan pengembara dan bukan warganegara yang telah menerima vaksinasi lengkap untuk menjalani kuarantin wajib di rumah atau tempat kediaman. Tempoh kuarantin wajib bagi individu lengkap vaksin turut dipendekkan kepada tujuh (7) hari sahaja manakala bagi individu yang tidak lengkap vaksin dipendekkan kepada 10 hari mulai 18 Oktober 2021 yang lalu tertakluk kepada penilaian risiko dan syarat-syarat yang ditetapkan oleh KKM.

4. Selain itu, Kerajaan turut mengumumkan beberapa kelonggaran pembukaan sempadan negara melibatkan pemansuhan MyTravelPass bagi memudahkan pergerakan rakyat Malaysia yang ingin keluar negara bermula 11 Oktober 2021 yang lalu. Kebenaran ini sedang dikaji untuk dipanjangkan kepada semua penduduk tetap dan warganegara asing yang menetap di Malaysia merangkumi pelbagai jenis pas yang dikeluarkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia (JIM).

5. Pihak Kerajaan juga telah memperkenalkan projek rintis protokol *Test and Release* (T&R) dengan syarat perjalanan atau intinerari yang ketat dan terhad bagi lawatan rasmi kepada kumpulan pengembara yang telah dikenalpasti. Selain itu, Kerajaan sedang membuat kajian lanjut untuk memperluaskan kemudahan ini kepada pengembara perniagaan (*business travellers*) dalam masa yang terdekat.

6. Pihak Kerajaan mengambil maklum bahawa pembukaan sempadan negara ini akan merancakkan lagi aktiviti ekonomi terutama bagi sektor logistik seperti penerbangan, makanan dan minuman serta pelancongan. Oleh itu, pihak Kerajaan sedang membuat persiapan untuk mengadakan Gelembung Pelancongan Antarabangsa yang dijangkakan bermula pada bulan November 2021 ini.

7. Langkah lain adalah pihak Kerajaan dengan kerjasama beberapa Kementerian/ Agensi Persekutuan dan Negeri sedang berusaha untuk mengemukakan cadangan kepada pihak Kerajaan Singapura mengenai SOP bagi *Daily Commuting Arrangement* (DCA) dan pembukaan skim *Vaccinated Travel Lane* (VTL) melalui perjalanan udara dan darat dari Malaysia ke Singapura.

8. Jelas di sini menunjukkan bahawa pihak Kerajaan bersifat produktif dalam membuat pertimbangan pembukaan semula sempadan negara secara berhati – hati dan tidak terburu – buru. Akhir sekali, pihak Kerajaan ingin memaklumkan bahawa segala ketetapan pembukaan sempadan ini adalah bersifat dinamik yang mana boleh berubah dari semasa ke semasa sekiranya didapati kes COVID-19 di negara luar meningkat demi menjamin keselamatan dan kesihatan Keluarga Malaysia jua.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA
MELAKA]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA MELAKA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status penggubalan Rang Undang-Undang Anti-Lompat Parti dan Rang Undang-Undang Perkhidmatan Parlimen sepertimana yang dipersetujui dalam Memorandum Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik, termasuk garis masa pelaksanaan yang berkaitan.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, aspek Transformasi Pentadbiran Kerajaan dan Pembaharuan Parlimen (*Parliamentary Reform*) adalah antara perkara-perkara yang dimeterai dalam Memorandum Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik antara Kerajaan Persekutuan dan Pakatan Harapan pada 13 September 2021. Selaras dengan perkara ini, cadangan untuk mewujudkan suatu peruntukan undang-undang berkaitan anti-lompat parti dan pembentangan undang-undang berkaitan perkhidmatan Parlimen bertujuan untuk memastikan reformasi dan pembaharuan dalam

pentadbiran Kerajaan khususnya peranan institusi Parlimen akan terus diperkasakan.

Bagi maksud mewujudkan suatu peruntukan undang-undang berkaitan anti-lompat parti dan mengambil kira kewajaran untuk pembentangan dilaksanakan secepat mungkin, Kerajaan akan memastikan sesi libat urus yang menyeluruh diadakan bersama pihak berkepentingan, badan bukan Kerajaan, ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta rakyat agar Rang Undang-Undang baharu yang diperkenalkan mendapat sokongan semua pihak. Sesi libat urus ini juga akan memastikan hala tuju dan parameter gubalan undang-undang ini dapat ditetapkan serta tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan atau undang-undang lain yang berkuat kuasa termasuk di peringkat negeri.

Pada ketika ini, Kerajaan sedang mengkaji undang-undang yang digunakan di peringkat Negeri, termasuk kes Mahkamah yang berlaku di beberapa negeri melibatkan pelaksanaan perundangan berkaitan lompat parti. Selain itu, Kerajaan turut meneliti model perundangan beberapa buah negara seperti India, Singapura, New Zealand dan United Kingdom melibatkan peruntukan lompat parti. Dapatan daripada kajian ini akan dibincangkan melalui sesi libat urus bi-partisan yang dijangka pada November 2021.

Selain itu, Kerajaan turut memberi fokus kepada keperluan untuk membentang dan meluluskan undang-undang berkaitan perkhidmatan Parlimen. Draf pertama Rang Undang-Undang Perkhidmatan Parlimen telah disediakan dan sedang diperhalusi bagi tujuan pemantapan Rang Undang-Undang berkenaan. Rang Undang-Undang Perkhidmatan Parlimen ini dijangka selesai digubal pada Mac tahun 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM
[PORT DICKSON]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN :

DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM [PORT DICKSON] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapakah Kerajaan masih tidak mengungkai 6 Ordinan Darurat yang telah berkuat kuasa sehingga kini.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Proklamasi Darurat dilaksanakan bagi membolehkan Ordinan dimasyhurkan di bawah Fasal (2B) Perkara 150 Perlembagaan Persekutuan bagi memperuntukkan kuasa-kuasa perlu untuk mengekang dan menghalang daripada berlakunya penularan wabak COVID-19 dengan lebih serius di negara ini.

Ordinan-Ordinan yang telah dibuat di bawah Proklamasi Darurat adalah:

- i. Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) 2021
[P.U. (A) 12/2021];

- ii. Ordinan Darurat (Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 76/2021*];
- iii. Ordinan Darurat (Standard Minimum Perumahan, Penginapan dan Kemudahan Pekerja) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 77/2021*];
- iv. Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) (No.2) 2021 [*P.U. (A) 110/2021*];
- v. Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 151/2021*];
- vi. Ordinan Darurat (Kehadiran Wajib Pesalah-Pesalah) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 173/2021*]; dan
- vii. Ordinan Darurat (Kumpulan Wang Amanah Negara) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 186/2021*].

Pada masa yang sama, mekanisme pengurusan darurat juga telah diwujudkan bagi memantau pelaksanaan dan pengurusan darurat melalui 3 platform iaitu:

- i. Sidang Darurat Majlis Keselamatan Negara;
- ii. Jawatankuasa Teknikal Pengurusan Darurat; dan
- iii. Kumpulan-kumpulan Kerja Pengurusan Darurat.

Dalam hal ini, usul untuk mengungkai kesemua Ordinan ini telah diluluskan di Dewan Rakyat pada 25 Oktober 2021 yang lalu. Namun, Kerajaan akan memastikan pengungkai tujuh (7) Ordinan ini tidak akan menjejaskan pengawalan ancaman pandemik COVID-19 demi kesejahteraan rakyat, keselamatan dan ketenteraman awam serta pemulihan ekonomi negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN WONG LING BIU [SARIKEI]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN WONG LING BIU [SARIKEI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perubahan telah dibuat pada sistem pilihan raya terhadap pengundi yang berdaftar automatik dan pengundi yang berumur 18 – 20.

JAWAPAN**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan pindaan Perkara 119 Perlembagaan Persekutuan iaitu berhubung umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik sebagaimana yang diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas seperti berikut:

Dewan Rakyat	16 Julai 2019
Dewan Negara	25 Julai 2019

Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik adalah meliputi:

- (i) pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan;
- (ii) penyediaan *standard operating procedures* (SOP); dan
- (iii) penyediaan sistem serta infrastruktur.

Di samping itu, SPR juga telah mengenal pasti beberapa tindakan yang perlu dilaksanakan sebelum pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik seperti berikut:

- (i) membuat semakan maklumat bakal pemilih;
- (ii) membuat semakan di lapangan yang melibatkan bakal pengundi berumur 90 tahun dan ke atas;

- (iii) semakan di lapangan ke atas alamat untuk memastikan penentuan bahagian pilihan raya yang tepat;
- (iv) sesi libat urus dengan semua pihak-pihak yang berkepentingan;
- (v) program pendidikan pengundi kepada bakal pemilih; dan
- (vi) menyemak keperluan logistik bagi persediaan menghadapi Pilihan Raya Umum Ke-15 yang akan datang

SPR sedang mengadakan proses Semakan Pra-Pendaftaran Pemilih Automatik (SPPA) sehingga 31 Oktober 2021. SPPA diadakan bertujuan memberi peluang kepada warganegara Malaysia berumur 18 tahun dan ke atas sehingga 31 Disember 2021 dan belum mendaftar sebagai pemilih untuk menyemak dan mengesahkan maklumat mereka dengan SPR sebelum didaftarkan sebagai pemilih secara automatik.

SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan termasuklah menangani isu-isu yang berkaitan ini akan dapat diselesaikan dan seterusnya melaksanakan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik selewat-lewatnya pada 31 Disember 2021.

Walau bagaimanapun, pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik tidak melibatkan sebarang perubahan kepada sistem pilihan raya sedia ada.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION
BIN ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION BIN ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pecahan terperinci perbelanjaan dan spesifikasi kerja-kerja ubahsuai Kediaman Rasmi Seri Perdana yang menelan belanja RM38.5 juta.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang Di Pertua,

1. Kompleks Kediaman Rasmi YAB Perdana Menteri (Kompleks Seri Perdana) telah dibina pada tahun 1997. Kompleks ini bukan sahaja digunakan sebagai tempat kediaman sahaja, malah di dalam kompleks berkenaan juga terletak beberapa bangunan dan ruang yang digunakan untuk majlis-majlis rasmi negara. Selain itu, kompleks ini juga akan digunakan untuk majlis-majlis bagi menyambut tetamu-tetamu utama dari luar negara.
2. Memandangkan kompleks ini telah menjangkau usia lebih daripada 20 tahun, keperluan penyelenggaraan adalah amat penting untuk memastikan semua fasiliti dan kemudahan di kompleks ini akan sentiasa terpelihara dalam keadaan yang baik dan kekal berfungsi sebagaimana yang dikehendaki. Tahap keselamatan (*safety & security*) kompleks ini juga perlu dititik beratkan melalui penyelenggaraan yang dijalankan dari semasa ke semasa.
3. Mutakhir ini, penetapan kos pengubahsuaian yang dijalankan oleh Jabatan Kerja Raya Malaysia (JKR) adalah sebanyak RM38.5 juta yang diperakukan oleh pakar teknikal dari JKR melibatkan kerja-kerja awalan, kerja-kerja bangunan, kerja-kerja pembaikan luaran, kerja-kerja elektrik & mekanikal dan kerja-kerja lanskap.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTA JAM]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021

SOALAN

TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTA JAM] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan senarai peruntukan yang telah diberi kepada setiap negeri dan Wilayah Persekutuan daripada Rancangan Malaysia Pertama sehingga Rancangan Malaysia Ke-11.

JAWAPAN**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan sentiasa memberi perhatian dan prihatin kepada keperluan dan kemakmuran rakyat di seluruh negara. Kerajaan juga sentiasa berusaha untuk memastikan kesejahteraan rakyat terus menjadi keutamaan bagi memelihara dan meningkatkan taraf hidup rakyat.

2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah peruntukan pembangunan yang telah diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan untuk seluruh negara bagi sebelas Rancangan Malaysia, iaitu mulai tahun 1966 hingga 2020 adalah RM1,024.6 bilion. Peruntukan asal bagi seluruh negara mulai Rancangan Malaysia Pertama sehingga Rancangan Malaysia Kesebelas adalah seperti berikut:

Bil.	RMK	Tahun	Peruntukan (RM Juta)
1	Pertama	1966 - 1970	4,551
2	Kedua	1971 - 1975	7,250
3	Ketiga	1976 - 1980	18,555
4	Keempat	1981 - 1985	39,130
5	Kelima	1986 - 1990	40,075
6	Keenam	1991 - 1995	55,000
7	Ketujuh	1996 - 2000	67,500
8	Kelapan	2000 - 2005	110,000
9	Kesembilan	2006 - 2010	200,000
10	Kesepuluh	2011 - 2015	233,824
11	Kesebelas	2016 - 2020	248,700
	JUMLAH		1,024,584

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN PANG HOK LIONG [LABIS]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN PANG HOK LIONG [LABIS] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan bersetuju untuk menyegerakan penggubalan Akta Anti-Lompat Parti untuk mengelak kemelut politik seperti yang berlaku di negeri Melaka baru-baru ini daripada berulang sedangkan Kerajaan sedang bertumpu usaha sepenuhnya untuk mencegah penularan COVID-19 dan memulihkan ekonomi negara.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Cadangan untuk mewujudkan suatu peruntukan undang-undang berkaitan anti-lompat parti merupakan salah satu daripada Agenda Transformasi Kerajaan yang bertujuan memastikan reformasi dan pembaharuan dalam pentadbiran Kerajaan khususnya peranan institusi Parlimen akan terus diperkasakan. Dalam hal ini, Kerajaan komited untuk memastikan undang-undang berkaitan anti-lompat parti yang akan digubal dapat melindungi hak rakyat negara ini.

Selaras dengan perkara ini dan mengambil kira kewajaran untuk pembentangan dilaksanakan secepat mungkin, Kerajaan akan

memastikan sesi libat urus yang menyeluruh diadakan bersama pihak berkepentingan, badan bukan Kerajaan, ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta rakyat agar Rang Undang-Undang baharu yang diperkenalkan mendapat sokongan semua pihak. Sesi libat urus ini juga akan memastikan hala tuju dan parameter gubalan undang-undang ini dapat ditetapkan serta tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan atau undang-undang lain yang berkuat kuasa termasuk di peringkat negeri.

Pada ketika ini, Kerajaan sedang mengkaji undang-undang yang digunakan di peringkat Negeri, termasuk kes Mahkamah yang berlaku di beberapa negeri melibatkan pelaksanaan perundangan berkaitan lompat parti. Selain itu, Kerajaan turut meneliti model perundangan beberapa buah negara seperti India, Singapura, New Zealand dan United Kingdom melibatkan peruntukan lompat parti. Dapatan daripada kajian ini akan dibincangkan melalui sesi libat urus bi-partisan yang dijangka diadakan pada November 2021.

Tuan Yang di-Pertua,

Umumnya, pergolakan politik yang serius boleh mencetuskan kebimbangan dalam kalangan rakyat dan antara yang terbaharu adalah yang berlaku di Dewan Undangan Negeri Melaka. Dalam konteks ini, Perlembagaan Persekutuan sentiasa menjadi rujukan utama. Justeru, mengambil kira kedudukan semasa di mana negara masih belum mempunyai undang-undang peringkat Persekutuan berhubung anti-lompat parti, maka Perkara 10(1) Perlembagaan Persekutuan yang memperuntukkan hak seseorang untuk menyertai mana-mana persatuan dan parti adalah berkuat kuasa. Ia turut bermakna bahawa tiada larangan dan batasan terhadap perkara ini untuk dilaksanakan. Namun, keadaan ini juga menjelaskan keperluan untuk suatu undang-undang berkaitan anti-lompat parti digubal bagi membendung perkara ini daripada berleluasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

YB TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR] minta **MENTERI ALAM
SEKITAR DAN AIR** menyatakan siapakah 20 akaun penghutang bil air
tertinggi bagi setiap negeri serta jumlah nilai hutang tertunggak masing-
masing.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Secara amnya, semua operator air negeri adalah tertakluk kepada Akta Perlindungan Data Peribadi 2010. Dalam hal ini, operator air hanya boleh menggunakan data peribadi serta maklumat lain mengenai penggunaanya bagi tujuan pemprosesan permohonan bekalan air serta bagi memenuhi kewajipan undang-undang apabila dikehendaki. Sebagai contoh, bagi pematuhan terhadap keperluan mana-mana agensi penguatkuasaan undang-undang, perintah mahkamah atau proses perundangan. Oleh yang demikian, maklumat spesifik mengenai identiti akaun penghutang serta jumlah nilai hutang tertunggak masing-masing tidak dapat dinyatakan.

2. Secara keseluruhannya, jumlah hutang tertunggak bagi 20 penghutang bil air tertinggi bagi setiap negeri di bawah kawal selia SPAN sehingga 30 September 2021 adalah RM68.9 juta dengan pecahan mengikut negeri seperti berikut:

- a. Kedah – RM3.6 juta
- b. Perlis – RM4.2 juta
- c. Pulau Pinang – RM8.0 juta
- d. Perak – RM2.1 juta
- e. Kelantan – RM0.9 juta
- f. Terengganu – RM0.9 juta
- g. Pahang – RM2.0 juta
- h. Selangor – RM19.8 juta
- i. Negeri Sembilan – RM13.0 juta
- j. Melaka – RM1.7 juta
- k. Johor – RM9.6 juta
- l. Labuan – RM3.2 juta

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2021)**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapa kos ubah suai Sri Perdana Putrajaya melibatkan kos sebanyak RM38.5 juta, jelaskan skop kerja dan jumlah kos terlibat.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang Di Pertua,

1. Kompleks Kediaman Rasmi YAB Perdana Menteri (Kompleks Seri Perdana) telah dibina pada tahun 1997. Kompleks ini bukan sahaja digunakan sebagai tempat kediaman sahaja, malah di dalam kompleks berkenaan juga terletak beberapa bangunan dan ruang yang digunakan untuk majlis-majlis rasmi negara. Selain itu, kompleks ini juga akan digunakan untuk majlis-majlis bagi menyambut tetamu-tetamu utama dari luar negara.
2. Memandangkan kompleks ini telah menjangkau usia lebih daripada 20 tahun, keperluan penyelenggaraan adalah amat penting untuk memastikan semua fasiliti dan kemudahan di kompleks ini akan sentiasa terpelihara dalam keadaan yang baik dan kekal berfungsi sebagaimana yang dikehendaki. Tahap keselamatan (*safety & security*) kompleks ini juga perlu dititik beratkan melalui penyelenggaraan yang dijalankan dari semasa ke semasa.
3. Mutakhir ini, penetapan kos pengubahsuaian yang dijalankan oleh Jabatan Kerja Raya Malaysia (JKR) adalah sebanyak RM38.5 juta yang diperakukan oleh pakar teknikal dari JKR melibatkan kerja-kerja awalan, kerja-kerja bangunan, kerja-kerja pembaikan luaran, kerja-kerja elektrik & mekanikal dan kerja-kerja lanskap.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT
KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KE EMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN AHMAD BIN HASSAN [PAPAR]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 [ISNIN]

SOALAN

TUAN AHMAD BIN HASSAN [PAPAR] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan langkah-langkah yang diambil bagi menyelesaikan isu banjir kilat di Parlimen Papar, dan adakah Kerajaan akan menyediakan peruntukan bagi tujuan penyelenggaraan sistem perparitan di sini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, menurut Akta Jalan, Parit dan Bangunan 1974 (Akta 133), tanggungjawab untuk membina dan menyelenggara parit adalah di bawah Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Selain itu, keputusan Jemaah Menteri tahun 1996 telah menggariskan pembahagian tanggungjawab di antara Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan juga JPS.
2. Semua sistem saliran dalaman iaitu sistem saliran buatan adalah di bawah tanggungjawab PBT manakala sistem saliran asalnya semulajadi iaitu sungai dan anak sungai adalah di bawah JPS. Berikut adalah tanggungjawab mengurus dan menyelenggara sistem perparitan mengikut agensi:
 - i. Saliran semulajadi : Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS)
 - ii. Saliran kampung : Bahagian Pembangunan Luar Bandar (BPLB), Pejabat Tanah dan Daerah (PTD)

- iii. Saliran parit tepi jalan : Jabatan Kerja Raya (JKR)
- iv. Saliran pertanian : Kementerian Pertanian dan Industri Makanan (MAFI)

3. Walau bagaimanapun, JPS telah mengambil inisiatif dalam membantu Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dengan melaksanakan Kerja-kerja Penyenggaraan Kolam Takungan Banjir tahun 2021. Sebanyak RM239,740.00 telah diperuntukkan bagi penyenggaraan 10 unit kolam takungan banjir di Parlimen Papar.

4. Manakala di bawah Kerja-kerja Kecemasan di Luar Jangka (Sebelum dan Selepas Banjir) iaitu Kerja-kerja Membaikpulih Parit Saliran Kapur di Kg. Mandahan, Bongawan, Papar dengan kos berjumlah RM49,850.00 juga telah dilaksanakan.

5. Bagi penyelesaian jangka panjang, Kementerian akan mempertimbangkan perlaksanaan Kajian Pelan Induk Saliran Mesra Alam bagi mengenalpasti punca banjir dan juga sebagai rujukan dalam merancang infrastruktur saliran di kawasan tersebut jika terdapat keperluan dan permohonan daripada negeri.

6. Dalam pada itu, JPS juga sedang melaksanakan Kajian Pelan Pengurusan Lembangan Sungai Bersepadu (IRBM) di Malaysia (Fasa 2) Pelbagai Negeri dengan peruntukan berjumlah RM130 juta di seluruh Negara termasuk bagi Sg. Papar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2021**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK DR. JEFFREY GAPARI KITINGAN
[KENINGAU]**

TARIKH : 22 NOVEMBER (ISNIN)

SOALAN

DATUK DR. JEFFREY GAPARI KITINGAN [KENINGAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilakah Kerajaan akan mengambil tindakan untuk membatalkan Akta PDA74 hak milik minyak dan gas boleh dikembalikan kepada Negeri-Negeri masing-masing yang kian lama diambilalih oleh Petronas dengan tidak sah sejak 1976 susulan adanya pendapat undang-undang bahawa Akta Pembangunan Petroleum 1974 adalah tidak berperlembagaan dan tidak sah kerana bercanggah dengan Senarai Negeri di Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED, MENTERI
DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, segala perbincangan mengenai kedudukan PDA1974 adalah ditangguhkan buat sementara waktu di bawah Majlis Khas MA63, bagi memberi laluan kepada penyelesaian secara komersial mengenai minyak dan gas yang sedang dibincangkan di antara Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri Sarawak, Kerajaan Negeri Sabah dan Petronas.
2. YB Menteri Kewangan dan YB Menteri Kanan Kerja Raya telah diberikan mandat untuk mempengerusikan Mesyuarat Jawatankuasa Bersama di Antara Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri Sarawak dan Petronas di mana kedua-dua pihak telah selesai memeterai penyelesaian secara komersial dan telah menandatangani *Commercial Settlement Agreement* pada 7 Disember 2020 dengan disaksikan oleh mantan YAB Perdana Menteri Ke-8 dan YAB Ketua Menteri Sarawak.
3. Manakala, Jawatankuasa Bersama di Antara Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri Sabah dan Petronas masih dalam peringkat untuk ditubuhkan. Kerajaan Negeri Sabah dan pihak Kementerian Kewangan masih dalam proses penyediaan terma rujukan bagi Jawatankuasa Bersama tersebut.
4. Kerajaan Persekutuan sentiasa terbuka untuk meneliti perundangan dan dasar mengikut situasi dan cabaran semasa. Pada masa ini Kerajaan Persekutuan berpendirian untuk tidak meminda atau memansuh Akta Pembangunan Petroleum 1974 (PDA1974).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN PANG HOK LIONG [LABIS]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN PANG HOK LIONG [LABIS] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan mempunyai rancangan untuk menjadikan agensi SPRM bertanggungjawab (accountable) kepada Parlimen memandangkan skandal kecurian wang sejumlah RM25 juta oleh pegawai-pegawai kanan agensi tersebut baru-baru ini yang telah mencemarkan imej dan integriti agensi SPRM dengan teruk. Kalau tidak, apakah sebabnya.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, SPRM secara keseluruhannya tidak diletakkan di bawah mana-mana kuasa pihak tertentu. SPRM menjunjung prinsip pengasingan kuasa dimana SPRM bertanggungjawab untuk mengesan dan menyiasat kesalahan di bawah Akta SPRM 2009 dan Seksyen 58 seterusnya menyatakan dengan jelas bahawa pendakwaan kes di bawah akta ini tidak boleh dijalankan kecuali oleh atau dengan keizinan Pendakwa Raya.

Selaras dengan penubuhan SPRM, lima mekanisme telah diwujudkan sebagai check and balance terhadap perjalanan SPRM dalam melaksanakan fungsi dan peranannya. Lima mekanisme tersebut adalah Lembaga Penasihat Pencegahan Rasuah (LPPR), Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah (JKMR), Jawatankuasa Aduan (JKA), Panel Penilaian Operasi (PPO) dan Panel Perundingan dan Pencegahan Rasuah (PPPR).

Kelima-lima badan khas ini diwujudkan bertujuan untuk memastikan ketelusan dan akauntabiliti dalam keseluruhan perjalanan SPRM dan membantu memenuhi harapan masyarakat terhadap kebebasan, kecekapan, keberkesanan, ketelusan dan akauntabiliti Suruhanjaya dalam pelaksanaan kewajipan undang-undang yang telah ditetapkan. Lebih penting lagi, perjalanan SPRM akan menjadi lebih telus dan terbuka untuk diawasi oleh pihak yang berkecenderungan untuk membendung sebarang penyalahgunaan kuasa atau pengaruh keterlaluan oleh pihak Eksekutif.

Menerusi lima mekanisme ini, SPRM merupakan satu-satunya agensi di Malaysia yang memberi akses kepada ahli-ahli badan bebas yang mewakili orang awam, terdiri daripada bekas pegawai-pegawai kanan kerajaan, ahli-ahli politik (kerajaan dan pembangkang), golongan profesional dari kalangan ahli perniagaan dan sektor korporat, ahli akademik, peguam dan individu-individu yang disegani untuk bersuara dalam menentukan rentak serta fungsi SPRM. Laporan Tahunan SPRM juga dibentangkan di Parlimen bersama dengan Laporan Lembaga Penasihat dan Jawatankuasa Khas untuk ditatap dan diteliti oleh semua pihak. Bukan itu sahaja, ahli-ahli parlimen boleh mengemukakan sebarang pertanyaan berhubung ketiga-tiga laporan tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA MADIUS TANGAU
[TUARAN]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATUK SERI PANGLIMA MADIUS TANGAU [TUARAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah pelaksanaan setiap cadangan yang terkandung dalam Laporan RCI Mengenai Pendatang Tanpa Izin di Sabah terutama sekali cadangan untuk menggantikan Kad Pengenalan yang ada sekarang kepada yang baru dan bercirikan digital.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berkaitan cadangan pertama Laporan Siasatan Diraja (RCI) Mengenai Pendatang Tanpa Izin di Sabah, pihak Kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Warga Asing di Sabah (JKPWAS) pada 3 Disember 2014.

2. Bagi pelaksanaan cadangan kad pengenalan khas kepada pendatang tanpa izin pula, Mesyuarat JKPWAS pada 12 Mei 2015 telah bersetuju pelaksanaan Pas Residen kepada pendatang asing di Sabah untuk mengelak risiko pemalsuan dokumen. Pas Residen ini kemudiannya

telah ditukar nama kepada Pas Residen Sementara Sabah (PRESS) pada tahun 2016.

3. Pada tahun 2019, PRESS telah ditukar nama kepada Pas Sementara Sabah (PSS) dengan matlamat menggabungkan semua pemegang kad IMM13 yang dikeluarkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia, Kad Burung-burung yang dikeluarkan oleh Jabatan Ketua Menteri dan Kad Banci yang dikeluarkan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN). Walau bagaimanapun, pelaksanaan PSS ini telah dibatalkan pada 22 Januari 2020.

4. Penyelesaian bagi isu pengurusan warga asing di Sabah ini memerlukan kerjasama dan komitmen antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Sabah melibatkan isu penyeragaman dokumen, kewarganegaraan dan rundingan dengan Perwakilan Asing seperti Filipina dan Indonesia. Selain itu, *political will* serta komitmen yang tinggi daripada semua pihak termasuk daripada pemimpin politik, ketua-ketua masyarakat dan kaum adalah perlu dalam mencari persamaan dan kesepakatan bagi menyelesaikan isu ini.

5. Dalam hal ini, hasil libat urus dan penelitian oleh Kerajaan Negeri Sabah ini akan dibincangkan semula dalam JKPWAS-Teknikal yang akan datang sebelum dibentangkan dalam JKPWAS-Induk untuk pengesahan. Selepas itu, JKPWAS-Induk akan mencadangkan mekanisme penyelesaian isu pengurusan warga asing di Sabah untuk persetujuan dan keputusan Sidang Majlis Khas Perjanjian Malaysia 1963 (MKMA63) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri.

Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT, PARLIMEN KE-14
DEWAN RAKYAT

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan terbuka untuk menyemak semula dan meminda Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan supaya ianya selari dengan Perjanjian Malaysia 1963 atau ditambah baik mengikut perkembangan terkini.

JAWAPAN: YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUS JOHNTY ONGKILI MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perbincangan mengenai MA63 sedang giat dilaksanakan dan sekiranya ada keperluan untuk meminda sebarang pindaan undang-undang yang bakal dibuat adalah berdasarkan kepada keperluan dan tidak hanya spesifik menyentuh mengenai Jadual Kesembilan atau mana-mana bahagian dalam Perlembagaan Persekutuan sahaja.

Walau bagaimanapun, sukacita saya ingin memaklumkan bahawa terdapat beberapa perkara telah selesai dibincangkan dan telah dibawa untuk perakuan Majlis Khas 1963 untuk dilaksanakan seperti berikut:

- (i) Penyerahan Kuasa Kawal Selia Pengedaran Gas (*Liquefied Petroleum Gas* – LPG) Kepada Kerajaan Negeri Sarawak telah selesai dilaksanakan sepenuhnya pada 1 Jun 2021;
- (ii) Kuasa Pentadbiran ke Atas Pulau Sipadan dan Pulau Ligitan Kepada Kerajaan Negeri Sabah, Majlis Khas MA63 bersetuju supaya Perintah Kawasan Larangan dan Tempat Larangan bagi kedua-dua pulau dibatalkan namun tanggungjawab berhubung keselamatan adalah masih di bawah Kerajaan Persekutuan;
- (iii) Cadangan Rang Undang-Undang Perlembagan Persekutuan (Pindaan) 2021 pula telah diperakukan oleh Majlis Khas MA63 pada 18 Oktober 2021 dan telah dibawa kepada Jemaah Menteri pada 21 Oktober 2021. Bacaan Kali Pertama dan Bacaan Kali Kedua RUU adalah pada sidang mesyuarat Parlimen kali ini.
- (iv) *Empowerment* Pelesenan Laut Dalam Sabah turut diperakukan oleh Majlis Khas dalam mesyuarat yang sama. Pelaksanaan (dengan izin) *empowerment* Pelesenan Perikanan Laut Dalam Sabah dijangka akan mula dilaksanakan pada Disember 2021. Majlis Khas juga bersetuju supaya kuasa yang sama juga dipanjangkan kepada Pengarah Jabatan Perikanan Laut Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD.
RAMLI (LUMUT)**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan pencapaian terkini setiap kapal dalam projek pembinaan kapal LCS untuk TLDM oleh Bousted Naval Shipyard dan bila jangkaan tarikh keseluruhan projek pembinaan 6 kapal LCS ini akan disiapkan serta kos keseluruhan projek.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sehingga 15 September 2021, kemajuan kerja bagi Perolehan 6 buah Kapal *Second Generation Patrol Vessel* Berkeupayaan *Littoral Combat Ship* (LCS) adalah sebanyak 57.05% berbanding jadual perancangan kerja asal iaitu sebanyak 96.57%. Secara keseluruhannya, perolehan ini telah mengalami kelewatan sebanyak 39.52% atau bersamaan dengan 43 bulan. Status pembinaan mengikut kapal adalah seperti berikut:

1. LCS 1 - status siap semasa 60.60%;
2. LCS 2 - status siap semasa 48.09%;
3. LCS 3 - status siap semasa 43.75%;
4. LCS 4 - status siap semasa 36.49%;

5. LCS 5 - status siap semasa 22.09%; dan
6. LCS 6 - status siap semasa 0%.

Kementerian Pertahanan mengambil pendekatan inklusif untuk melibatkan semua pihak berkepentingan seperti LTAT dan Boustead Berhad demi memikirkan halatuju penyelesaian isu LCS ini.

Inisiatif penyelesaian ini menggariskan dua komponen utama iaitu *Corporate Restructuring* dan *Fund Raising* . Perbincangan ini turut melibatkan Kementerian Kewangan dan Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri.

Kini MINDEF berada di peringkat akhir rundingan bagi menyediakan Pelan Pemulihan, dalam masa yang sama bengkel-bengkel yang melibatkan semua pihak bagi Pemulihan Projek LCS juga telah diadakan bagi memastikan syor pemulihan yang komprehensif dapat dihasilkan sebelum diangkat semula ke Jemaah Menteri untuk kelulusan dan tindakan selanjutnya.

Dalam mempertimbangkan cadangan ini, Kementerian berpegang kepada prinsip keperluan kritikal pertahanan negara, tanggungjawab kontraktual Kerajaan dan tanggungjawab syarikat berdasarkan penemuan Jawatankuasa Siasatan Tadbir Urus Perolehan Kewangan Kerajaan (JSTUPKK). Cadangan Pelan Pemulihan ini turut mengambil kira permasalahan syarikat dan vendor yang terlibat dalam pembinaan LCS.

Sehubungan itu, kita tidak boleh lagi pandang ke belakang. Apa yang telah berlaku menjadi pengajaran dan iktibar yang cukup besar buat Kerajaan. Sebagai jalan ke hadapan, pelan ini akan dibentangkan kepada kabinet bagi kelulusan. Sekiranya diluluskan, sasarannya ialah TLDM boleh memperolehi kapal LCS pertama mereka pada tahun 2025.

Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2021**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE
[SANDAKAN]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE minta **PERDANA MENTERI** apakah sebab-sebab bagi populasi Sabah yang semakin berkurangan dalam dua tahun kebelakangan ini. Adakah ketepatan banci penduduk mempengaruhi pengiraan kadar vaksinasi COVID-19 di Sabah.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED, MENTERI
DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah penduduk Sabah pada tahun 2019 hingga 2021 berdasarkan anggaran adalah seperti berikut:

Anggaran Penduduk Sabah, 2019 - 2021

Tahun	2019	2020	2021^e
Penduduk ('000)	3,904.4	3,882.8	3,833.0
Warganegara ('000)	2,777.4	2,808.5	2,837.7
Bukan Warganegara ('000)	1,127.1	1,074.3	995.4
Kadar pertumbuhan penduduk tahunan (%)	0.2	-0.6	-1.3

Nota : ^e Anggaran

Hasil tambah mungkin berbeza disebabkan pembundaran.

2. Pengiraan dan perancangan untuk Pelan Imunisasi COVID Kebangsaan (PICK) menggunakan data anggaran penduduk 2020. Data anggaran penduduk berasaskan kepada data Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2010 yang telah mengambil kira tiga komponen utama perubahan penduduk iaitu kelahiran, kematian dan migrasi bersih.
3. Pengurangan penduduk di Sabah dipengaruhi oleh anggaran penduduk bukan warganegara susulan pandemik COVID-19 di mana sejumlah warga negara asing telah pulang ke negara masing-masing.
4. Anggaran data penduduk bukan warganegara adalah berdasarkan sumber daripada Jabatan Imigresen Malaysia (JIM), Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) dan Jabatan Pendaftaran Negara (JPN).
5. Data anggaran penduduk ini akan disemak semula setelah hasil dapatan Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 dimuktamadkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LIM LIP ENG [KEPONG]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN LIM LIP ENG [KEPONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada fungsi Pusat Governans, Integriti dan Antirasuah Nasional (GIACC), Institut Integriti Malaysia (IIM) dan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia bertindih antara satu sama lain. Senaraikan pencapaian utama GIACC dan IIM sejak tahun 2018.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, fungsi Pusat Governans, Integriti dan Antirasuah Nasional (GIACC), Institut Integriti Malaysia (IIM) dan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) tidak bertindih antara satu sama lain. GIACC berperanan dalam menerajui perancangan dasar, penyelarasan serta pemantauan inisiatif bagi menangani isu-isu berkaitan tadbir urus, integriti dan antirasuah secara holistik. Pembangunan Pelan Antirasuah Nasional (NACP) 2019-2023 yang diterajui oleh GIACC dengan kerjasama agensi-agensi Kerajaan merupakan pencapaian utama dalam mendokong usaha penting Kerajaan untuk meningkatkan tadbir urus dan integriti ke arah membanteras rasuah.

GIACC juga mengurusetiakan Mesyuarat Jawatankuasa Khas Kabinet Mengenai Anti-Rasuah (JKKMAR) yang dipengerusikan sendiri oleh YAB Perdana Menteri untuk menimbang, menilai dan meluluskan dasar-dasar berhubung pemantapan governans, integriti dan antirasuah dalam sistem pengurusan pentadbiran Kerajaan. Penubuhan GIACC menggambarkan kebertanggungjawaban dan komitmen Kerajaan dalam menangani isu-isu integriti dan kelemahan tadbir urus dalam semua pengurusan dan pentadbiran Kerajaan.

SPRM pula sebagai agensi penguatkuasa yang menguatkuasakan undang-undang antirasuah melalui Akta SPRM 2009. Fungsi SPRM adalah melaksanakan pengesanan dan penyiasatan berhubung rasuah, meneliti amalan, sistem dan tatacara badan awam berhubung ruang dan peluang rasuah, menasihati badan awam serta mendidik masyarakat membanteras rasuah.

Institut Integriti Malaysia (IIM) berperanan dalam pembangunan kompetensi dan kapasiti kepada semua sektor awam dan sektor korporat termasuk GLC dalam aspek governans, integriti dan antirasuah melalui perkhidmatan konsultansi, instrumen penilaian integriti dan program-program latihan. Sepanjang tempoh 2018 sehingga 2021, sebanyak 214 agensi dari sektor awam dan swasta telah menerima konsultansi daripada IIM, manakala seramai 1,944 orang peserta telah menyertai latihan yang diadakan oleh IIM. Konsultansi oleh IIM adalah berkaitan Sistem Pengurusan Antirasuah (*Anti-Bribery Management System - ABMS*), Pelan Antirasuah Organisasi (*OACP*), Pelan Integriti Organisasi (*PIO*), *Corruption Risk Management* (CRM) dan *Corruption Risk Assessment* (CRA).

Kerjasama antara ketiga-tiga agensi ini iaitu GIACC, SPRM dan IIM adalah penting bagi memastikan sinergi pelaksanaan usaha pemerkasaan governans, integriti dan antirasuah di tahap yang optima.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN KHALID BIN ABD SAMAD
[SHAH ALAM]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN KHALID BIN ABD SAMAD [SHAH ALAM] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pihak Kerajaan mempunyai rancangan untuk meminda Artikel 145 Perlembagaan Persekutuan untuk memisahkan kuasa dan fungsi Pendakwa Raya daripada pejabat Peguam Negara untuk memastikan kuasa pendakwaan yang lebih telus dalam sistem keadilan Malaysia.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada ketika ini Kerajaan melalui Jabatan Peguam Negara telah menjalankan Kajian Pengasingan Peranan Pendakwa Raya dan Peguam Negara yang merupakan inisiatif di bawah Tonggak 1 Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesebelas. Inisiatif tersebut juga turut dimasukkan sebagai Perkara 4.1.5 Pelan Antirasuah Nasional (NACP) 2019-2023. Kajian terperinci tersebut telah melihat amalan terbaik global dan mengkaji secara mendalam sistem dan struktur pendakwaan di 9 buah negara.

Hasil kajian tersebut telah dimuktamadkan dan cadangan pindaan Perlembagaan serta undang-undang lain yang berkaitan juga telah dikenal pasti. Turut disediakan dalam laporan kajian tersebut ialah struktur Pejabat Pendakwa Raya yang akan ditubuhkan kelak. Seperti YB sedia maklum inisiatif ini turut berada dalam NACP dan tempoh pelaksanaan NACP adalah sehingga 2023. Apabila laporan kajian ini siap sepenuhnya, ia akan dibentangkan kepada kerajaan semula untuk keputusan sama ada akan melaksanakan agenda yang berkaitan cadangan memisahkan fungsi Peguam Negara dan Pendakwa Raya.

Memandangkan cadangan pemisahan ini memerlukan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan, maka Kerajaan perlu berhati-hati dalam perkara yang menyentuh kuasa Pendakwa Raya di bawah Perkara 145 Perlembagaan Persekutuan dan keanggotaan Pendakwa Raya dalam Suruhanjaya Perkhidmatan Kehakiman & Perundangan di bawah Perkara 138 Perlembagaan Persekutuan.

Selanjutnya, isu sama ada terdapat halangan dalam melaksanakan pengasingan jawatan Pendakwa Raya dan Peguam Negara masih belum dapat dikenal pasti dan juga keperluan untuk meletakkan Pendakwa Raya di bawah kuasa Parlimen dan bukan Perdana Menteri belum dapat

dimuktamadkan sehingga diadakan pembentangan hasil kajian kepada pihak Kerajaan.

Berhubung dengan cadangan supaya Peguam Negara menjadi anggota Jemaah Menteri, Perkara 145 Perlembagaan Persekutuan tidak menghalang anggota Jemaah Menteri untuk dilantik sebagai Peguam Negara sekiranya calon tersebut memenuhi prasyarat kelayakan seorang hakim Mahkamah Persekutuan di bawah Perkara 123 Perlembagaan Persekutuan. Berdasarkan Perkara 123 Perlembagaan Persekutuan, syarat kelayakan seseorang untuk dilantik sebagai hakim Mahkamah Persekutuan, Mahkamah Rayuan dan Mahkamah Tinggi adalah seperti yang berikut:

- (a) seorang warganegara; dan
- (b) bagi tempoh sepuluh tahun sebelum pelantikannya, dia telah menjadi peguam bela bagi mahkamah-mahkamah itu atau mana-mana satu daripada mahkamah itu, atau menjadi anggota perkhidmatan kehakiman dan perundangan Persekutuan atau perkhidmatan perundangan sesuatu Negeri, atau pada suatu masa menjadi peguam bela dan pada suatu masa lain berkhidmat sebagai anggota perkhidmatan kehakiman dan perundangan Persekutuan atau perkhidmatan perundangan sesuatu Negeri.

Setakat ini dua orang anggota Jemaah Menteri pernah dilantik sebagai Peguam Negara iaitu Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof (1963-1977) dan Tan Sri Datuk Hj Hamzah bin Datuk Abu Samah (1977-1980).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN NGA KOR MING [TELUK INTAN]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

TUAN NGA KOR MING [TELUK INTAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk melaksanakan Undi 18 menjelang Pilihan Raya Umum ke-15.

JAWAPAN**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan pindaan Perkara 119 Perlembagaan Persekutuan iaitu berhubung umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik sebagaimana yang diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas seperti berikut:

Dewan Rakyat	16 Julai 2019
Dewan Negara	25 Julai 2019

Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik adalah meliputi:

- (i) pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan;
- (ii) penyediaan *standard operating procedures* (SOP); dan
- (iii) penyediaan sistem serta infrastruktur.

Di samping itu, SPR juga telah mengenal pasti beberapa tindakan yang perlu dilaksanakan sebelum pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik seperti berikut:

- (i) membuat semakan maklumat bakal pemilih;
- (ii) membuat semakan di lapangan yang melibatkan bakal pengundi berumur 90 tahun dan ke atas;
- (iii) semakan di lapangan ke atas alamat untuk memastikan penentuan bahagian pilihan raya yang tepat;

- (iv) sesi libat urus dengan semua pihak-pihak yang berkepentingan;
- (v) program pendidikan pengundi kepada bakal pemilih; dan
- (vi) menyemak keperluan logistik bagi persediaan menghadapi Pilihan Raya Umum Ke-15 yang akan datang

SPR sedang mengadakan proses Semakan Pra-Pendaftaran Pemilih Automatik (SPPA) sehingga 31 Oktober 2021. SPPA diadakan bertujuan memberi peluang kepada warganegara Malaysia berumur 18 tahun dan ke atas sehingga 31 Disember 2021 dan belum mendaftar sebagai pemilih untuk menyemak dan mengesahkan maklumat mereka dengan SPR sebelum didaftarkan sebagai pemilih secara automatik.

SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan termasuklah menangani isu-isu yang berkaitan ini akan dapat diselesaikan dan seterusnya melaksanakan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik selewat-lewatnya pada 31 Disember 2021.

Justeru, **SPR komited untuk memastikan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik dilaksanakan berdasarkan kepada keputusan semakan kehakiman di Mahkamah Tinggi Kuching, Sarawak pada 3 September 2021 yang lalu.**

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI DR. MUJAHID BIN YUSOF
RAWA [PARIT BUNTAR]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATUK SERI DR. MUJAHID BIN YUSOF RAWA [PARIT BUNTAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan peranan Duta Khas Timur Tengah dalam merangka hubungan dengan Timur Tengah dalam menangani keganasan.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Utusan Khas Perdana Menteri Ke Timur Tengah diberi tugas dan tanggungjawab untuk meningkatkan hubungan dua-hala antara Malaysia dengan negara-negara dari rantau Timur Tengah meliputi antaranya dalam bidang hubungan luar, ekonomi, perdagangan, pelaburan, pendidikan serta dalam bidang agama Islam tanpa apa-apa pengkhususan dalam menangani isu keganasan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD YUSOF
[ALOR GAJAH]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD YUSOF [ALOR GAJAH] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan adakah kerajaan akan mewujudkan Dasar, Sistem Eko dan Insentif bagi memberi galakan penggunaan kenderaan *zero carbon* dan *air mobility* memandangkan banyak negara-negara telah bergiat aktif di dalam mempromosikan penggunaan kenderaan-kenderaan dengan ciri-ciri tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) bersama Kementerian Pengangkutan telah memuktamadkan Memorandum Jemaah Menteri Mengenai Pelan Pembangunan Mobiliti Rendah Karbon (*Low Carbon Mobility Blueprint – LCMB*). Dokumen ini dirangka selaras dengan Dasar Pengangkutan Negara dan Dasar Automotif Negara (NAP 2020). Secara umumnya, pelan tersebut menggariskan fokus dan strategi bagi penjimatan tenaga dan pengurangan pelepasan gas rumah kaca (*greenhouse gases – GHG*) untuk sektor pengangkutan darat.

2. Salah satu bidang fokus yang diketengahkan di dalam LCMB di bawah mobiliti rendah karbon ialah penggunaan kenderaan elektrik (*Electric Vehicles* – EV) pengangkutan darat merangkumi kereta, bas dan motorsikal elektrik. Strategi dan inisiatif bersesuaian bagi menggalakkan penggunaan EV telah dikenal pasti untuk dilaksanakan secara bersama dengan Kementerian-Kementerian yang terlibat. Tumpuan untuk meningkatkan penggunaan EV akan membuka peluang pelaburan baharu dan mewujudkan pekerjaan berkemahiran tinggi dalam bidang teknologi hijau.

3. Kerajaan sedang memperhalusi strategi sedia ada berkenaan pembangunan EV untuk ditambah baik serta mengenal pasti strategi baharu bagi mempromosikan industri EV di Malaysia kepada para pelabur. Strategi ini juga merangkumi penawaran pakej insentif kepada pengguna (*demand side*) yang dijangka dapat menggalakkan lagi pelaburan yang menyokong ekosistem EV di dalam negara. Pakej insentif ini telah dicadangkan kepada MOF untuk pertimbangan bagi Bajet 2022.

Tuan Yang Di-Pertua

4. Untuk makluman Yang Berhormat, *air mobility* merupakan salah satu sektor pengangkutan baharu yang masih diterokai oleh pihak-pihak yang berkepentingan. Menerusi Pelan Induk Industri Aeroangkasa Malaysia 2030 di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI), sektor ini dikategorikan di dalam sub-sektor Integrasi Sistem yang melibatkan aktiviti-aktiviti reka bentuk, pembangunan dan integrasi sistem. Di samping itu, tumpuan sedang diberikan dalam membangunkan ekosistem perkhidmatan Dron dan *Unmanned Aerial Vehicle* (UAV).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN:

TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada satu siasatan telah dijalankan ke atas urusan kewangan 'hawala' ke luar negara ekoran pendedahan Pandora Papers, berapa jumlah trilion ringgit yang terbabit dan akaun luar pesisir yang dimiliki oleh 13 rakyat Malaysia, termasuk ahli politik, serta usaha untuk mendapat balik wang tersebut.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pandora Papers sebenarnya merupakan satu pendedahan oleh International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) sebagaimana pendedahan yang pernah dibuat sebelum ini iaitu Offshore Leaks (2013), Panama Papers (2016) dan Paradise Papers (2017). Dalam pendedahan Pandora Papers, ICIJ hanya menyenaraikan siapa yang pernah atau yang sedang memiliki saham atau menjadi pengarah dalam syarikat di luar negara ataupun *offshore*.
2. Secara dasarnya, penggunaan akaun luar pesisir bukanlah satu kesalahan di bawah undang-undang Malaysia dan tindakan akan diambil

sekiranya terdapat bukti berkaitan salah laku jenayah mana-mana individu atau syarikat. Struktur Kewangan Malaysia dikendalikan oleh Bank Negara Malaysia melalui Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 [Akta 758], Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 [Akta 759] dan Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011 [Akta 731].

3. Aktiviti penguatkuasaan dan pematuhan transaksi wang ke luar negara adalah tertakluk di bawah Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Haram 2021 (AMLA) [Akta 613] dan akta berkaitan yang merangkumi langkah pencegahan terhadap kegiatan pengubahan wang haram, pembiayaan keganasan, pemindahan dana melalui saluran tidak rasmi dan pengisytiharan mata wang di pintu masuk keluar negara.

4. AMLA yang dikuatkuasakan oleh agensi-agensi penguatkuasaan seperti Polis Diraja Malaysia (PDRM), Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM), Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN), Bank Negara Malaysia (BNM) sebagai pihak berkuasa berwibawa (*competent authority*) di bawah AMLA sentiasa bersedia memberi bantuan dan sokongan kepada agensi-agensi tersebut.

5. Manakala aktiviti kewangan luar pesisir Malaysia dikawal selia oleh *Labuan Financial Services Authority* (Labuan FSA) melalui penguatkuasaan Akta Perkhidmatan Kewangan dan Sekuriti Labuan 2010 [Akta 704] dan Akta Perkhidmatan Kewangan dan Sekuriti Islam Labuan 2010 [Akta 705]. Aktiviti penyelarasan dan aktiviti penguatkuasaan bersama juga telah dilaksanakan terutama melalui *National Anti-Financial Crime Centre* (NFCC), penguatkuasaan dan kawalan sempadan termasuk pemantauan.

6. SPRM sedang dalam penelitian berkenaan isu ini dan tindakan siasatan akan dilaksanakan sekiranya terdapat bukti yang menunjukkan bahawa berlakunya aktiviti pengubahan wang haram oleh individu-individu yang dikaitkan dengan Pandora Papers ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN NURUL IZZAH BINTI ANWAR
(PERMATANG PAUH)**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2021 (ISNIN)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:

- (a) usaha Kerajaan menyediakan jaringan perlindungan sosial untuk semua wanita di sektor tidak formal, selain Skim Keselamatan Sosial Suri Rumah; dan
- (b) adakah Kerajaan akan mengambil kira penyatuan dana simpanan KWSP dan dana simpanan KWAP bagi memperkukuh kestabilan dana pencen negara.

JAWAPAN

**YB DATUK DR. ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan melalui Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC) telah mengambil pelbagai langkah bagi memperkukuhkan sistem perlindungan sosial secara bersasar mahu pun umum kepada rakyat termasuk kumpulan kanak-kanak, wanita dan warga emas. Langkah ini diambil sebagai persediaan bagi rakyat terutamanya kumpulan rentan apabila berhadapan dengan pelbagai risiko seperti endemik COVID-19, ketidakcukupan pendapatan dan kesihatan mental. Antara beberapa langkah proaktif yang telah dan sedang diambil oleh Kerajaan bagi memastikan kesejahteraan rakyat terpelihara adalah seperti berikut:

- a) Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) telah memperuntukkan penambahan 10 buah Pusat Aktiviti Warga Emas (PAWE) yang merupakan satu perkhidmatan bercorak pendampingan sosial dan pembangunan kepada warga emas yang melibatkan kerjasama strategik antara KPWKM dengan agensi Kerajaan serta Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO);
- b) cadangan penyediaan perlindungan sosial khusus kepada kanak-kanak, wanita dan warga emas yang bersepadu dan mampan juga sedang diteliti oleh KPWKM;
- c) Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) turut mempelbagaikan saluran caruman untuk mempertingkatkan simpanan sebagai persediaan semasa usia persaraan dan akan memperluaskan liputan keselamatan sosial kepada pekerja tidak formal termasuk golongan wanita;
- d) di bawah Akta Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri

(SKSPS) 2017 [Akta 789], Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) turut menyediakan perlindungan keselamatan sosial bagi individu-individu yang bekerja sendiri termasuklah golongan wanita di sektor tidak formal. Setakat 15 Oktober 2021, bilangan pencarum aktif di bawah SKSPS ialah 337,765; dan

- e) PERKESO melalui Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi (PEMERKASA) juga telah menyediakan bantuan bagi perlindungan keselamatan sosial khusus kepada wanita iaitu Skim Pekerjaan Sendiri (SPS) Prihatin Wanita tanpa mengira had umur wanita yang bekerja sendiri daripada pelbagai sektor informal sama ada bekerja sepenuh masa atau separuh masa. Sehingga 15 Oktober 2021, seramai 13,930 wanita yang bekerja sendiri telah mencarum di bawah SPS Prihatin Wanita.

Sekian, terima kasih.